

KLIIMAMINISTEERIUM

Veljo Haube
OÜ Vao Paas
veljo@vaopaas.ee

Teie 27.02.2026

Meie 28.04.2026 nr 14-6/26/820-3

Vastuskiri selgitustaotlusele (maavaravarude
ümberhindamine)

Austatud Veljo Haube

Täname Teid pöördumise eest, milles käsitlete maavarade registris maavaravarude otsuste ja keskkonnalubade muudatuste omavahelisi seoseid. Vastame Teie küsimustele alljärgnevalt.

1) Millise seaduse punkti või määruse alusel KLIM on sellise otsuse teinud ?

Selgitame, et kliimaministeerium (KLIM) pole nimetatud menetluses teinud ühtegi otsust. Otsuseid teevad vastavalt pädevusvaldkonnale Eesti Geoloogiateenistus (EGT) ning Keskkonnaamet (KeA). Küll aga annab KLIM selgitusi enda väljatöötatud õigusaktide rakendamise ja tõlgendamise kohta.

Täpsustame, et kaevandaja poolt makstav keskkonnatasude seaduse (KeTS) kohane maavara kaevandamisõiguse tasu arvutatakse kehtiva keskkonnala, käesoleval juhul kaevandamisloa, alusel (KeTS § 5 lg 1).

Lähtudes haldusmenetluse seaduse §-st 65 ei ole õiguspäraselt antud kaevandamisluba võimalik tagasiulatavalt muuta, sellist võimalust ei näe ette ka maapõueseadus. Kaevandamisluba on haldusakt, mis kehtib alates selle andmisest kuni loa muutmise, kehtetuks tunnistamise või kehtivuse lõppemiseni.

Eelnevast tulenevalt on kaevandamisloal märgitud varude andmed loa kehtivuse ajal siduvad ning moodustavad aluse keskkonnatasude deklareerimisel kuni loa muutmiseni.

2) Miks muudetakse varusid maavarade bilansis enne kui tegelikult saab tasude maksimisel määravaks varude olemasolu keskkonnalaos ?

3) Kui analoogne juhtum peaks olema tulevikus vastupidi, et varu hinnatakse kallimalt maksustatavaks nt. madalamargilisest kõrgemargiliseks, kas siis kehtib ka sama reegel, et kõrgemat tasumäära pole enne õigus rakendada ega nõuda kui keskkonnalaal on vastav muudatus sisse viidud, isegi kui keskkonnalaal menetlus peaks kestma näiteks kolm aastat.

Selgitame, et varude muutmine maavarade registris on eraldiseisev haldusprotsess, mida EGT viib läbi kaevandaja taotluse alusel ja seaduses sätestatud tingimuste korral. Maavarade registri

eesmärgiks on koguda ja hallata andmeid maavaravarude paiknemise, uurituse, kvaliteedi ja kasutamise kohta ning tagada nende kättesaadavus maapõuealaste otsuste tegemiseks. Maavarade registris olevad andmed ei ole iseenesest aluseks keskkonnatasu arvestamisel. Selleks, et muuta keskkonnatasude arvestamise aluseid, peab kaevandaja taotlema kaevandamisloa muutmist ja muudatus peab kajastuma kehtivas kaevandamisloas.

Käesoleva küsimuse raames on KLIM teinud koostööd EGT ja KeA ning senist praktikat maavarade registris varude muutmise ja selle seoseid kaevandamisloa muutmisega on täpsustatud ja uuendatud, mille alusel maavarade registris varude muudatused jõustuvad varude muutmise korralduse andmisest alates vastava kvartali täpsusega. Selline lähenemine parandab menetluslikku selgust ning aitab vähendada võimalikke vastuolusid maavarade registri andmete ja kehtivate keskkonnalubade vahel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaanus Uiga

energeetika ja maavarade asekanstler

Koopia: Keskkonnaamet ja Eesti Geoloogiateenistus

Harry Kuivkaev, 626 2964

harry.kuivkaev@kliimaministerium.ee